

LULEÅBORNAS TRYGGHET ÄR POLITIKENS ANSVAR

**Kommunprogram 2022-2026
Luleå kommun**

**Vänsterpartiet
Luleå**

Vänsterpartiet Luleå
Lulsundsgatan 13
972 41 Luleå

Vi finns på Facebook och instagram!

Ett Luleå för alla

Luleå kommun tillhör oss alla. Vänsterpartiet har en vision om en kommun där ingen lämnas utanför. Alla som är bosatta här ska kunna vara med och forma Luleå kommuns framtid.

Hela Luleå ska vara en hållbar kommun som strävar mot jämlikhet och jämställdhet. Vi ska tillsammans motverka klassklyftor, könsförtryck, rasism och segregation. Det vi alla behöver för vår välfärd ska vi äga tillsammans. Det är det vi menar med socialism.

I vår kommun är det lätt att leva. Vi har tillgång till ett rikt kulturliv och en aktiv fritid. Förskolor och skolor ger alla barn och elever en likvärdig utbildning av hög kvalitet. Äldreomsorgen är god och flexibel, och alla vi som bor i kommunen känner oss trygga. Här finns rent vatten, natur och en luft som så långt det är möjligt är fri från föroreningar och avgaser. I hela kommunen finns bra bostäder och platser där människor kan mötas.

Luleå kommun har en unik tillgång till naturen, vattnet och skärgården. Den tillgången ska vi bevara och utveckla. I centrala Luleå måste både norra och södra hamnen bli mer tillgängliga för medborgarna. Därför vill vi att de breda trafiklederna genom centrum ska bli smalare och lättare att korsas.

Stadens lungor i form av parker, träd och grönområden är viktiga för trivsel, men också för att förbättra luftkvaliteten för oss alla. Skyddet för våra grönområden måste förstärkas. Vi vill bevara Munkebergs strand som ett centrumnära område med stora naturvärden.

I de nya bostadsområden som planeras och byggs ska det finnas allmännyttiga hyresrätter med låga hyror, där människor har råd att bo. Det är också viktigt att ta tillvara närheten till naturen och att avsätta mark för lek, idrott och kultur där människor bor.

Luleå kommun är framför allt vi som bor här. Människor som flyttat hit från andra håll i världen har med sig erfarenheter och perspektiv som är betydelsefulla i samhällslivet och måste tas tillvara. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en levande kommun.

Vår kommun växer

Luleå kommun står inför en stor förändring. Planen är att kommunen om tjugo år ska ha vuxit till 100 000 innevånare. Det är en följd av industrins gröna omställningsplaner för norra Sverige.

Vänsterpartiet bejaktar satsningarna på att göra fossilfritt stål och övergången till förnybar energi. Kommunen ska underlätta och medverka till att produktionen av förnyelsebar elkraft kan öka, exempelvis solpaneler på befintliga byggnader.

Industriexpansionen i norra Sverige är en nationell angelägenhet. Därför måste staten ta ett stort ansvar för samhällsbyggandet. Vi behöver utbyggda miljövänliga kommunikationer som exempelvis en färdigställd Norrbottenabana. En förstärkt infrastruktur för överföring och en kraftigt ökad produktion av förnyelsebar elkraft är nödvändig. Forskning och högre utbildning i anslutning till omställningen behöver förstärkas, och statligt investeringsstöd måste till för de många nya bostäder som behöver byggas.

Kommunen behöver köpa in mer mark och färdigställa planer för nya arbetsplatsområden på lämpliga platser för att möta de behov som den gröna industrialiseringen kräver. Tunga industrier bör ligga med bra tillgänglighet till elförsörjning och transporter på järnväg. Samtidigt måste den markanvändning som expansionen kräver planeras med hänsyn till befintlig verksamhet. Därför ska företrädare för det samiska folket ha inflytande över beslut som kan ha betydelse för urfolket samerna.

När en kommun växer måste alla delar av samhället växa. Luleå kommun behöver nya bostäder till rimliga priser, både centralt och på landsbygden. För att motverka segregation ska Luleås bostadsområden fortsätta att vara blandade, med såväl småhus, bostadsrätter och hyresrätter. Stad och landsbygd behöver knytas ihop med en utbyggd kollektivtrafik där vårt kommunala bussbolag, LLT, får ett utökat ansvar för lokaltrafiken i hela kommunen.

En växande stad får näring av ett levande kulturliv som ger oss alla möjlighet att både utöva och möta kultur. Det förutsätter att det finns olika slags mötesplatser och arenor. Det förutsätter också att professionellt verkamma har möjlighet att leva på sitt kulturskapande under rimliga förhållanden så att de stannar i och kommer till kommunen.

Vår värdegrund

Samhället ska vara för alla, inte bara för några få. Oavsett vilka vi är ska vi ha samma möjligheter och samma rätt till god utbildning, arbete, bostad och trygghet. Det som styr våra grundläggande behov och den service som människor har rätt till ska bedrivas i offentlig regi, utan vinstintressen och vara tillgänglig för alla. Vi ska gemensamt betala för det och det ska byggas på öppenhet, solidaritet och demokrati. Det är det vi menar med socialism.

Vår inställning är att kommunens generella välfärdssektor inte ska säljas ut eller läggas ut på entreprenad. Det som vi idag äger tillsammans i form av energi, vatten, fiberkabel, renhållning, bostäder och kollektivtrafik och den växande hamnen, skolor, vård- och omsorgsverksamhet och folkbibliotek ska vara vårt.

Ett starkt Vänsterparti i Luleå kommun och i kommunfullmäktige är en garanti för det.

Jämlikhet, mångfald och demokrati

Jämlika samhällen ger större frihet och större möjligheter till alla människor. Ett samhälle som är jämlikt är också tryggt och bättre på att lösa samhällsproblem.

Öppenhet och transparens är nödvändigt för demokratin och människors möjligheter till inflytande över såväl den egna livssituationen som samhällsutvecklingen.

För att bygga gemenskap är det nödvändigt att människor med olika bakgrund och erfarenheter möts. Därför behöver boendesegregation och den skolegregation som den för med sig motverkas. I arbetslivet främjar en medveten strävan efter mångfald såväl god arbetsmiljö som förmåga att förstå målgruppers olika behov. Här ska kommunens verksamheter vara förebilder för andra arbetsgivare.

Många kommuninvånare tillhör någon av våra nationella minoriteter. Som förvaltningsområde för finska, meän kieli och samiska språk har kommunen ett särskilt ansvar för att tillgodose rätten till utbildning och omsorg på respektive språk.

Icke-kommersiella mötesplatser där vem som helst kan ta del av, utöva och pröva på olika kulturella uttryckssätt behövs. En självklar mötesplats är kommunens kulturskola som är och ska förbli gratis för våra barn och ungdomar, och som ska ha de resurser som krävs för att kunna möta alla.

Vänsterpartiet vill

- genomföra rådslag eller folkomröstning när det är angeläget och motiverat.
- anordna offentliga frågestunder med alla partier i kommunfullmäktige minst två gånger per år, gärna i samband med kommunfullmäktiges sammanträden.
- verka för att asylsökande och nyanlända ska finna ett hem och ett sammanhang i Luleå kommun.
- att de nationella minoriteternas lagstadgade rättigheter tillgodoses.
- att kommunen arbetar aktivt med mångfaldsrekrytering.
- verka för att mötesplatser för kultur och fritidsaktiviteter är öppna och välkomnande för alla.

En jämställd och jämlik skola

Kunskap är makt över sig själv och sitt liv och en bra utbildning är en rättighet. Barn, unga och vuxna ska kunna få en utbildning som ger dem alla möjligheter i livet, från förskolan, via skolan och till det första jobbet.

Skolan i Luleå kommun måste organiseras i linje med resultatet av den folkomröstning som genomfördes 2020. Det innebär att ta fram en ny utvecklingsplan som utgår från dialog med skolpersonal, barn och föräldrar och som värnar levande byar och stadsdelar. Det innebär också att de nedläggningar som genomförts utvärderas.

Förskola och skola ska vara gemensamt finansierad och demokratiskt styrd. Våra skattepengar ska användas till kommunal välfärd, inte till vinstdrivande utbildningsverksamhet, och våra skolor och förskolor ska ha de resurser som behövs för att ge alla barn och elever det stöd och den stimulans de har rätt till.

Undervisningen i grund- och gymnasiesärskola ska vara sådan att varje elev utifrån sina förutsättningar kan utvecklas så långt som möjligt. Därför måste den präglas av både individuell anpassning och utmaningar.

En ökad grundbemanning behövs för trygghet och kontinuitet i skolor och förskolor. Dessutom behöver barngrupperna i förskola och fritidshem vara mindre än i dag, så att förutsättningar finns för en inkluderande undervisning.

Kulturskolan i Luleå vänder sig till alla barn och unga i kommunen och har avgörande betydelse för deras möjligheter att utveckla sina uttryckssätt och förmågor. Därför behöver också Kulturskolan den personal och de materiella resurser som krävs för bredd och tillgänglighet.

Språket är en nyckel till allt lärande och därmed till jobb och ett bra liv. Alla barn och elever behöver få lära sig och utveckla både svenska och andra kunskaper samtidigt. Flerspråkiga barn och elever ska uppmuntras att använda alla sina språk i sitt lärande. De som har rätt till det ska erbjudas modersmålsstöd och modersmålsundervisning samt studiehandledning på modersmålet. Den möjlighet till tvåspråkig undervisning på förvaltnings språken finska, meänkieli och samiska vid sidan av svenska som idag ges på en förskola och en skola skulle kunna utvidgas till fler enheter.

Skolan och förskolan ska vara en trygg arbetsplats, fri från rasism, sexuella övergrepp och mobbning. Både elever och personal ska kunna gå till jobbet utan att behöva känna sig rädd för att bli kränkt eller osynliggjord. Skolans och förskolans arbete med att främja likabehandling och motverka diskriminering och kränkande behandling ska synas i praktiken.

Delaktighet och inflytande över utbildning och arbetsmiljö är en rättighet för barn och elever, och centralt i skolans demokratifostrande uppdrag. Elevernas erfarenheter ska tas tillvara och deras synpunkter ska efterfrågas som en del i att utveckla skolan.

Vänsterpartiet vill

- arbeta för en socioekonomisk utjämning och fördela resurser efter behov.
- ge landsbygdsskolorna möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar.
- utöka antalet personal och minska barngruppernas storlek i förskola och fritidshem.
- att barngruppernas storlek i förskolan beräknas utifrån antalet barn oavsett om barnen deltar i allmän förskola (15 timmar) eller tillbringar mer tid i förskolan.
- att skolan arbetar aktivt för att barn och elever ska ha goda relationer såväl till vuxna som till varandra, och må bra både fysiskt och psykiskt.
- stärka arbetet i skolan för att förebygga psykisk ohälsa, bland annat genom tillgänglig elevhälsa.
- att undervisningen i sex och samlevnad skapar förståelse och öppenhet genom att synliggöra och ifrågasätta normer som skapar begränsningar, diskriminering och exkludering.
- att Kulturskolan är fortsatt avgiftsfri och erbjuds till barn och unga från förskolan och uppåt.
- att alla barn och elever har tillgång till skolbiblioteksverksamhet med professionell personal.
- att vinstuttag i friskolor inte ska vara tillåtet

Stöd och omsorg efter behov - inte efter plånbokens storlek

Människor ska äga rätten att bestämma över sina liv. De flesta av oss vill bo hemma så länge vi kan. Hemtjänsten ska ta fasta på den enskildes frihet att välja vilka behov av stöd som ska tillgodoses.

När det inte längre är möjligt med ett eget boende ska det finnas kommunal behovstäckning inom våra vård- och omsorgsboenden.

Kriminalitet och sociala problem hänger ihop. Det förebyggande arbetet är nödvändigt för att kunna göra tidiga insatser. Kommunen måste ta ett större ansvar för att uppsökande verksamhet ska vara möjlig och för att skola, socialtjänst och andra berörda har en fungerande samverkan kring barn, unga och familjer.

Vänsterpartiet vill

- ha full behovstäckning av vård- och omsorgsboenden utan privata vinstintressen
- bygga trygghetsboenden för att möjliggöra självständighet så länge som möjligt.
- utveckla möjligheter med vårdavdelningar som tillgodoser olika kulturer och språkgrupper.
- säkerställa att alla offentliga lokaler är tillgängliga för alla.
- anställa fältassistenter som ska arbeta förebyggande och uppsökande bland barn och ungdomar.
- verka för att kommunala fritidsgårdar ska finnas i bostadsområdena och ha personal med relevant kompetens.
- verka för att Polisens organisation förbättras så att det kan anställas områdes- eller kvarterspolis i alla större bostadsområden.

En bra bostad för alla

Grunden för ett bra boende och en bra bostadspolitik är ett starkt kommunalt bostadsbolag. Därför behöver Lulebo stärkas och därför ska kommunen behålla sina tillgångar och hyresfastigheter. Alla medborgare ska ha råd med en hyresrätt i Luleå kommun, oavsett behov och i vilken ålder man är.

Kommunal service och mötesplatser måste finnas i alla bostadsområden och här måste också finnas en bra balans mellan hyresrätt, bostadsrätt och småhus. Det minskar segregation och förebygger sociala problem. Målet måste vara att kommunen Luleå blir en bra bostadsort för alla.

Vänsterpartiet vill

- att bostadsbolaget Lulebo ska äga fler bostäder
- stoppa fler försäljningar av våra gemensamma tillgångar och hyresfastigheter.
- att Lulebo bygger fler billiga hyresrätter. Här krävs ett statligt stöd till bostadsbyggandet om Luleå kommun ska klara att växa.
- att hyresrätter ska finnas i samtliga stadsdelar liksom i de större byarna.
- att nya bostadsområden från början planeras för en varierad bebyggelse som inkluderar hyresrätter med rimliga hyror.
- att kommunen underlättar och planerar för fler hållbara bostäder. Här krävs också en samverkan med privata fastighetsbolag och gärna med de som äger sina bostäder.
- att kommunen tar fram fler detaljplaner, både för byggande av bostäder och för industrimark. Vi ser gärna att fler bostäder byggs norrut mot Boden och i de byar som finns mellan Bodens och Luleås kommuner.

Fritid och kultur för alla

Kultur och fritid är ingen lyx. Det tillhör människans livsnödvändiga behov. Konst och andra kulturyttringar kan också vara en förändrande kraft som bidrar till att människor blir medvetna om sig själva och om samhället.

Kulturen ska aldrig underkastas vare sig censur, ideologier eller kommersialism. I enlighet med principen om "armlängds avstånd" mellan politik och konst ska kulturen vara obunden och utmanande.

Det ska vara lätt och ekonomiskt möjligt för alla medborgare att uppleva och utöva kultur. Professionella kulturutövare behöver goda förutsättningar att leva och verka i Luleå kommun, och initiativ för att berika stadens kulturscen ska stödjas.

Alla som bor i kommunen ska ha tillgång till varierade fritidsaktiviteter, såväl kultur och skapande som idrott och friluftsliv. Barns och ungas idrotts- och kulturutövande är viktigt i deras utveckling till ansvarstagande och delaktiga medborgare. Därför måste det uppmuntras och göras tillgängligt genom hela uppväxttiden. Utbud och aktiviteter ska byggas upp och utvecklas i samråd med barns och ungas önskemål.

Kommunens folk- och skolbibliotek ska vara demokratiska mötesplatser som främjar kultur, bildning, läsning och språkutveckling. De ska vara tillgängliga för medborgarna och ha förutsättningar att fylla sitt uppdrag.

Vänsterpartiet vill

- verka för ett fritt och levande kulturliv och möjliggöra olika konstnärliga uttryck.
- ta vara på barns och ungas önskemål när det gäller fritid och kultur.
- erbjuda alla barn och ungdomar oavsett intresse en mångfald av möjligheter till fritidsaktiviteter.
- att utrymme på arenor och anläggningar erbjuds utövare i alla åldrar på lika villkor.
- att alla bostadsområden ska ha lättillgängliga ytor för spontanidrott.
- uppmuntra ungas fritids- och kulturdeltagande genom ekonomiskt stöd till föreningsliv och enskilda unga.
- särskilt beakta att grupper med låg betalningsförmåga ska kunna ta del av och själva utöva kultur- och fritids- och idrottsaktiviteter.

God miljö, bra mat och kollektivt resande

Vänsterpartiet vill att vi ska tänka globalt och agera lokalt. För att klara kommunens mål om att bli fossilfri till 2040 behöver kraftfulla åtgärder göras nu.

Ekologiskt medvetna val och förändrade vanor bidrar till förbättrade miljöeffekter. En hållbar kommun är det långsiktiga målet. Det främjar en bättre folkhälsa och en bättre miljö.

Vänsterpartiet vill bevara och värna den biologiska mångfalden. Det är av stor betydelse för att begränsa skadeverkningarna av klimatförändringarna. Vi vill bevara och utveckla de kommunala naturreservaten och där det är möjligt, anlägga fler reservat. Vi vill se att kommuninvånarna ska ha en bra tillgång till skog och natur och helst i direkt anslutning till bostadsområdena. Vi vill också att kommunens skog brukas och sköts om utan kalavverkning, så kallat trakthyggesfritt skogsbruks.

Liksom på andra håll behöver vi minska vårt köttätande och i våra kommunala verksamheter välja livsmedel som är hållbart producerade.

Dricksvatten är det viktigaste livsmedlet för oss alla. Eftersom det bara finns en vattentäkt i hela Luleå är kommunen sårbar för föroreningar. Därför behöver vi, gärna i samarbete med närliggande kommuner, ha en plan för hur vi ska klara vår dricksvattenförsörjning.

Vatten kan innebära problem på ett annat sätt. Om Luleå kommun drabbas av skyfall som Gävle gjorde i augusti 2021 kan det medföra stora problem för bostäder, företag och enskilda medborgare. Därför är det viktigt att vi slår vakt om våra grönytor, parker och träd. Hårdgjorda ytor i form av asfalt och betong gör att vattnet inte har någonstans att ta vägen och att skador på grund av översvämning därmed inte kan undvikas. Kommunen behöver alltså förbättra beredskapen inför skyfallslignande regn, ett scenario som är alltför troligt på grund av de klimatförändringar vi nu ser.

Buller, avgaser och andra föroreningar är ett problem för luleåborna. Ett ökat resande med kollektivtrafik skulle minska biltrafiken i centrum och förbättra luftkvaliteten. Vi vill också att LLT ska ta över kollektivtrafiken till Råneå och kommunens byar och införa en enhetstaxa för resor inom hela kommunen. På så sätt blir kollektivtrafiken mera likvärdig mellan stad och landsbygd. På längre sikt bör avgiftsfri kollektivtrafik införas i hela kommunen.

Samtidigt behöver förutsättningarna för alternativt resande förbättras, så att fler väljer att gå eller cykla i vardagen. Nätet av cykel- och gångvägar behöver byggas ut ytterligare och vara väl underhållet. Vänsterpartiet är en stark förespråkare av fler och bättre cykelvägar som snöröjs vintertid. Vi är även för att cykelvägar för enbart cykeltrafik byggs för snabb och säker cykeltrafik.

Kommuninvånarnas tillgång till våra vackra vattenspeglar i Norra och Södra hamn begränsas i dag av onödigt breda bilvägar. Promenadstråk och cykelvägar ska prioriteras i centrum. Det ska vara möjligt att köra bil där, men inte på alla vägar och inte under dygnets alla timmar. De parkeringshus som finns och som idag inte är fullbelagda erbjuder fullt tillräckliga parkeringsytor.

Miljö handlar också byggnader, bostäder och andra lokaler. Kommunens egna byggnader kan bidra till energiförsörjningen genom att förses med solceller. När Vänsterpartiet motionerade om det i kommunfullmäktige avslogs det av den styrande majoriteten, men kravet står fast.

Det behövs också en kulturhistorisk inventering. Vilka byggnader ska bevaras och vilket underhåll krävs? Det måste bli slut på akuta åtgärder liknande dem som krävdes för det gamla rådhuset på Gültzaudden eller Svartöstadens Folkets Hus, Blackis.

Vänsterpartiet vill

- vidta konkreta åtgärder för att uppfylla Luleås åtagande inom det så kallade Borgmästaravtalet, vilket innebär en minskning av de fossila utsläppen med 60 procent till år 2030(jämfört med 1990 års nivå).
- öka användandet av ekologiska och närodlade råvaror i kommunens kök. Andelen ekologisk mat bör vara minst 50 procent till år 2026.
- att kommunen bygger solpaneler/solceller på samtliga kommunala byggnader där så är möjligt.
- införa avgiftsfri kollektivtrafik i hela kommunen för barn och unga upp till 19 år. Vi vill också det ska vara en låg och jämlik taxa för alla kollektivresor i hela kommunen.
- att LLT tar på sig uppdragen från RKM (Regionala kollektivtrafikmyndigheten) att trafikera landsbygdslinjerna inom kommunen och att den inomkommunala trafiken körs med en enhetstaxa.
- att LLT även får bedriva kommungränsöverskridande trafik in i våra grannkommuner Boden Kalix, Piteå och Älvsbyn.
- att huvudhållplatsen på Smedjegatan byggs ut och reserveras för busstrafiken.
- ersätta de fyrfiliga vägarna genom centrum med tvåfiliga.
- förbättra underhållet och utbyggnaden av cykelvägarna.
- att kommunen ser över sitt skogsägande med tanke på kommande behov av naturreservat.

- arbeta fram en kulturhistorisk inventering med bevarandeplan.
- ta fram en beredskapsplan för vattentäkten och att det arbetas fram en så kallad skyfallsplan för att höja beredskapen vid skyfall och regn.
- att miljön på Munkebergs strand vid norra infarten till centrum sparas till kommande generationer.

Allt detta för att vi så snart som möjligt ska nå upp till det som vi anser vara nödvändigt för kommande generationer - ett hållbart Luleå kommun.

**TA TILLBAKA KONTROLLEN
ÖVER VÄLFÄRDEN**

Rösta på Vänsterpartiet!

Våra tolv första kandidater till Luleå kommunfullmäktige

Nina Berggård

Ulrika Lundberg

Mathias Karvonen

Inger Broström

Carina Diaz

Bertil Bartholdson

Christer Stenberg

Kati Jääskeläinen

Jenny Josefsson

Ted Ejdemo

Sara Hjalte

Liz-Marie Nilsen

**ANDRA LOVAR
VI AGERAR**

